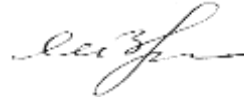

**ВСП «Дубенський педагогічний фаховий коледж
Рівненського державного гуманітарного університету»**

Циклова комісія викладачів фізичного виховання та захисту України

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчально-виховної роботи

Віктор МАЛЮТА

«01» вересня 2026 року

**ПЛАН РОБОТИ СПОРТИВНОЇ СЕКЦІЇ
«ШАХИ ТА ШАШКИ»**

Керівник: Богдан КАЛЕНЮК

Кількість годин:	80 годин на навчальний рік
Періодичність занять:	1 година на тиждень
Форма роботи:	групова, парна та індивідуальна
Керівник гуртка:	_____

Мета спортивної секції

Формування у здобувачів фахової передвищої освіти стійкого інтересу до шахів, розвиток логічного, стратегічного та критичного мислення, уваги, пам'яті, просторової уяви, уміння прогнозувати наслідки власних дій, приймати рішення та дотримуватися правил чесної гри.

Основні завдання

- ознайомлення з історією та культурою шахів та шашок;
- засвоєння правил шахової гри та шахової нотації;
- формування базових шахових умінь і навичок;
- вивчення основ дебюту, тактики, стратегії;
- розвиток логічного, критичного та комбінаторного мислення;
- формування навичок аналізу шахових позицій і власних партій;
- виховання витримки, наполегливості, самодисципліни та відповідальності;
- формування культури спортивного суперництва та чесної гри;
- організація внутрішніх шахових змагань і турнірів.

Тематичний план

№	Тема	Теорія	Практика	Усього
1	Вступ. Шахи як інтелектуальна гра	1	1	2
2	Шахівниця. Фігури та їх розташування	1	2	3
3	Ходи шахових фігур	2	3	5
4	Особливі правила шахової гри	2	2	4
5	Шах, мат, пат. Завершення партії	1	3	4
6	Початкова стадія партії — дебют	3	5	8
7	Основи шахової тактики	3	7	10
8	Шахові комбінації	2	6	8
9	Мітельшпіль. Стратегія шахової гри	3	5	8
10	Ендшпіль — завершальна стадія партії	3	5	8
11	Шахові задачі та комбінації	2	4	6
12	Аналіз шахових партій	1	4	5
13	Шахові турніри та змагання	1	3	4
14	Шахи в цифровому освітньому середовищі	1	2	3
15	Підсумкові заняття. Шаховий турнір	1	4	5
	ВСЬОГО	27	53	80

Календарно-тематичний план. I семестр – 40 годин

№	Зміст заняття	Год.
1	Організаційне заняття. Мета і завдання спортивної секції.. Історія виникнення шахів	1
2	Шахівниця. Назви вертикалей, горизонталей, діагоналей	1
3	Шахові фігури. Початкова позиція	1

4	Пішак: правила руху та взяття	1
5	Тура і слон: особливості ходів	1
6	Кінь: особливості ходів	1
7	Ферзь і король	1
8	Практичні вправи на ходифігур	1
9	Взаємодія шахових фігур	1
10	Шах. Способи захисту від шаху	1
11	Мат. Найпростіші матові позиції	1
12	Пат. Нічия в шахах	1
13	Рокіровка: правила та значення	1
14	Взяття на проході. Перетворення пішака	1
15	Практична гра. Правильне оформлення шахової партії	1
16	Дебют. Основні принципи розвитку фігур	1
17	Контроль центру	1
18	Швидкий розвиток фігур	1
19	Безпека короля. Рокіровка в дебюті	1
20	Типові дебютні помилки	1
21	Практичні дебютні позиції	1
22	Основи шахової тактики	1
23	Напад і захист	1
24	Подвійний удар	1
25	Подвійний шах	1
26	Зв'язка	1
27	Відволікання	1
28	Завдання на тактичне бачення	1
29	Відкритий напад	1
30	Подвійний удар конем	1
31	Жертва фігури як тактичний прийом	1
32	Практикум «Знайди найкращий хід»	1
33	Шахові задачі на один хід	1
34	Шахові задачі на два ходи	1
35	Тактичні комбінації	1
36	Практична гра з використанням тактичних прийомів	1
37	Аналіз типових помилок у власних партіях	1
38	Мінітурнір серед учасників секції	1
39	Аналіз партій мінітурніру	1
40	Підсумкове заняття I семестру. Шахова вікторина	1

Календарно-тематичний план. II семестр — 40 годин

№	Зміст заняття	Год.
41	Повторення основних правил шахової гри	1
42	Мітельшпіль. Що таке стратегія?	1
43	План у шаховій партії	1
44	Сильні та слабкі поля	1
45	Відкриті та напіввідкриті лінії	1
46	Активність шахових фігур	1
47	Структура пішаків	1
48	Практикум зі стратегічного планування	1
49	Атака на короля	1
50	Захист у шаховій партії	1
51	Типові стратегічні помилки	1
52	Практична гра	1
53	Ендшпіль. Особливості завершальної стадії	1
54	Король і пішак проти короля	1
55	Правило квадрата пішака	1
56	Опозиція королів	1
57	Прохідний пішак	1
58	Практикум з пішакових ендшпільів	1
59	Король і тура проти короля	1
60	Основні принципи тутового ендшпілю	1
61	Шахові задачі. Розвиток комбінаційного мислення	1
62	Розв'язування тактичних задач	1
63	Комбінації «мат у 1–2 ходи»	1
64	Комбінації на виграш матеріалу	1
65	Практикум «Шахова тактика»	1
66	Аналіз відомих шахових партій	1
67	Аналіз власних партій	1
68	Виявлення шахових помилок і пошук кращого рішення	1
69	Шахи та цифрові технології	1
70	Практична робота з електронними шаховими дошками/тренажерами	1
71	Правила проведення шахових турнірів	1
72	Шаховий етикет. Культура спортивного суперництва	1
73	Підготовка до внутрішнього турніру	1
74	Внутрішній шаховий турнір	1

75	Внутрішній шаховий турнір	1
76	Внутрішній шаховий турнір	1
77	Аналіз результатів турніру	1
78	Шахова вікторина та інтелектуальні завдання	1
79	Показові партії. Практичне заняття	1
80	Підсумкове заняття. Підбиття підсумків роботи секції	1

Очікувані результати

- знання правил шахової гри, шахової нотації, основ дебюту, тактики, стратегії та ендшпілю;
- уміння правильно розставляти фігури, читати й записувати ходи, оцінювати позицію та знаходити тактичні можливості;
- уміння складати простий план гри та аналізувати власні партії;
- розвиток логічного, критичного, просторового й комбінаторного мислення;
- формування навичок концентрації уваги, самоконтролю, прийняття рішень і прогнозування;
- дотримання правил чесної гри, шахового етикету та культури спортивного суперництва.